

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. liepos 13 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), Donato Šerno ir Ėgidijos Tamošiūnienės, susipažinusi su 2023 m. birželio 26 d. paduotu **ieškovo R. B. (R. B.)** kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 22 d. sprendimo peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovas R. B. padavė kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 22 d. sprendimo peržiūrėjimo kasacine tvarka civilinėje byloje pagal ieškovų R. B. ir O. A. patikslintą ieškinį atsakovams A. Č., UAB „Kelveda“, UAB „Alkuras“, AB „DFDSSeaways“ dėl servitutų nustatymo ir kompensacijų priteisimo, ir A. Č., UAB „Kelveda“, UAB „Alkuras“, AB „DFDSSeaways“ patikslintą priešieškinį atsakovams Lietuvos valstybei, atstovaujamai valstybės įmonės Turto banko, A. I., antstolei Redai Vizgaudienei dėl sandorių pripažinimo niekiniais ir negaliojančiais, bendrosios dalinės nuosavybės teisės į statinius pripažinimo arba statinių nugriovimo, tretieji asmenys, nereikšiantys savarankiškų reikalavimų. Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Palangos miesto savivaldybės administracija, Steponas A. M., V. A., notarė A. B., J. M..

Kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kuri faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovas kasaciniame skunde nurodo, kad nagrinėjamoje byloje netinkamai taikytos vindikaciją ir restituciją reglamentuojančios teisės normos, t. y. apeliacinės instancijos teismas klaidingai sprendė, kad ieškovų nuosavybės teisės kildintinos iš niekinio sandorio, nes nuosavybės teisės į statinius ieškovai įgijo ne negaliojančiu teismo pripažinto 2004 m. gegužės 13 d. Statinių pirkimo-pardavimo sandorio, sudaryto tarp A. I. bei D. S. H. T., bet antstolio sudaryto 2014 m. Turto pardavimo akto pagrindu. Atsakovai, pareiškę reikalavimus dėl šių sandorių pripažinimo negaliojančiais, nebuvo prievoliniuose teisiniuose santykiuose nei su viena iš ginčijamų sandorių šalių. Tuo tarpu kasacinio teismo praktikoje yra ne kartą išaiškinta, jog atvejais, kai daiktas buvo perleistas trečiajam asmeniui ne pagal ginčijamą, bet pagal kitą sandorį, t. y. esant sandorių grandinei, taikomas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.96 straipsnis, t. y. taikomos ne restitucijos, bet vindikacijos taisyklės. Ieškovo vertinimu, apeliacinės instancijos teismas ignoravo kasacinio teismo išaiškinimus dėl sandorio, pripažinto negaliojančiu, teisiųjų pasekmių taikymo sąžiningo įgijėjo atžvilgiu, esant sandorių grandinei, sandorius ginčijant ne jo dalyviui ir net nelaikančiam savęs savininku asmeniui.

Ieškovas taip pat pažymi, kad apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai 2004 m. sudaryto sandorio pripažinimo niekinio faktą laikė pakankamu pagrindu konstatuoti viešojo intereso buvimą byloje faktą, šį faktą vertindamas izoliuotai, nepasisakydamas ir nenustatydamas žemės sklypo savininkų bei sąžiningų statinių įgijėjų (ieškovų) teisėtų interesų pusiausvyros, prioritetą suteikdamas žemės sklypo savininkų privačiam interesui pašalinti iš žemės sklypų teisėtai esančius ir ieškovų teisėtai įgytus statinius. Sprendime nepateikta jokių motyvų dėl specialių teisės normų, įtvirtintų CPK 602, 603 straipsniuose taikymo ir aiškinimo, inter alia vadovaujantis kasacinio teismo praktika, kuria ieškovai buvo išsamiai išdėstę ir ją rėmęsi.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Pažymėtina, kad kasaciniame skunde nepakanka nurodyti tik byloje keliama teisės klausimą, tačiau yra reikalinga pagrįsti ypatingą jo svarbą vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl jame nurodytų teisės normų pažeidimo, turintys esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, bei nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Kasacinį skundą atsisakius priimti, grąžintinas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 87 straipsnio 1 dalies 3 punktas, 5 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti R. M., a. k. (duomenys neskelbtini) 621 (šešių šimtų dvidešimt vieno) Eur žyminį mokestį, sumokėtą 2023 m. birželio 26 d. SEB banko mokėjimo nurodymu Nr. 1382.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Gražina Davidonienė
 Donatas Šernas
 Egidija Tamošiūnienė